

самоуправлението и свободата, това значи, че тѣ искатъ да достигнатъ своята цѣль чрѣзъ угнетение.

Гладстонъ, който е толкова дружественно расположенъ къмъ гърцитѣ, на които той е доставилъ Ионическитѣ острови и помагалъ за неотдавнашното увеличаване въ Тессалия, безъ да се колебае, строго осжда отношението на гърцитѣ къмъ българитѣ. Ето, що говори той: „Цариградския православенъ гръцкый прѣстолъ и неговитѣ свѣщенници открито държали, въ течение на послѣдната война, страната на турцитѣ, и това не имъ прави честъ. Макаръ че патриарха може би да е принуденъ къмъ такъвъ способъ на дѣйствие, при всичко това, той ясно показалъ, че сѣраха прѣдъ прѣобладаването на славянитѣ и прѣдъ рускитѣ интереси или интриги, които би могли да послужатъ за опора на това прѣобладанне, е билъ главния поводъ и даже опрѣдѣлителя поведението на болшинството гърци“.

— Азъ имамъ цѣло събрание подробно описани и достовѣрни фактове, свидѣтелствующи за такива страдания на българитѣ въ Македония, които нѣматъ изброяване и искаждане. Тоя мартирологъ може да състави цѣлъ томъ. И за да не ме обличаватъ въ прѣувеличение, азъ ще кажа, че тѣхното положение прилича на онова въ България при турското управление, което, прѣди четиредесетъ години, било описано отъ Бланки. Бланки, като посѣтилъ околноститѣ на Нишъ, гдѣто тогава щомъ било потѣпкано възстанието, билъ дълбоко развълнованъ отъ положението на страната. Гюлхалския хатти-шерифъ, даденъ отъ Портата за удовлетворение исканията на християнскитѣ държави, вмѣсто да принесе нѣкакво облекчение на раята, той само направилъ нейната сѣдба по ужасна.

„Единственното, послѣдвало промѣнение, говори Бланки, се отразило само върху финанситѣ, но то именно най горчиво паднало върху християнитѣ. До това врѣме тѣ плащали своитѣ даждия въ ржцѣтѣ на пашитѣ, и знае се, къмъ какви злоупотрѣбения всѣкога е давала поводъ тая система. Хатти-шерифа, като съсрѣдоточвалъ сбора, койго отъ-сега трѣбвало да постѣпва у особенни финансови агенти, по видимо освобожда-